

การศึกษาต้นทุนและอัตราค่าบริการ: กรณีศึกษาอัตราค่าบริการ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์

บุญพจน์ ตันสกุล¹

Cost analysis and service charge: a case study of the service charge at Songklanagarind Hospital

Tansakoon B.

Financial Division, Songklanagarind Hospital,

Faculty of Medicine, Prince of Songkla University, Hat Yai, Songkhla, 90110, Thailand

Songkla Med J 2008;26(1):85-97

Abstract:

This study evaluated the early results of the capital costs at Songklanagarind Hospital and compared them with those of both the Ministry of Public Health (MoPH) and the Comptroller General's Department. The cost analysis was performed using Microsoft's Excel Program.

The study showed that the costs in the Department of Radiology are influenced by the chemicals used and it was found that there are different capital costs compared to the Ministry of Public Health (MoPH) and the Comptroller General's Department due to their different costing method.

The factors that have influenced the costing method and its service charge in the Department of Pathology are both the chemicals and materials. In comparison with the MoPH and the Comptroller General's Department it has been found that the service charge was different due to the different costing method that included the cost of chemicals and materials that were bought at different prices.

¹บ.บ. (การจัดการทั่วไป) งานเงินรายได้ สำนักงานโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110
รับต้นฉบับวันที่ 24 เมษายน 2550 รับลงตีพิมพ์วันที่ 3 ตุลาคม 2550

The Departments of Orthopedic Surgery and Physical Medicine; Internal Medicine and Surgery had differences compared to the MoPH and the Comptroller General's Department due to differences in the costing of wages and durable goods costs.

Key word: costs, cost analysis, service charges

บทคัดย่อ:

การศึกษาต้นทุนอัตราค่าบริการครั้งนี้เพื่อศึกษาองค์ประกอบของต้นทุนอัตราค่าบริการและเปรียบเทียบอัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์กับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลาง โดยเป็นการเก็บข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับต้นทุนค่าบริการ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Microsoft Excel ผลการศึกษามีดังนี้

ต้นทุนของภาควิชารังสีวิทยามีอิทธิพลมาจากค่าน้ำยาและเมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางพบว่า ต้นทุนมีความแตกต่างเพราะเกิดจากการคิดคำนวณต้นทุนต่างกัน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิดต้นทุนและอัตราค่าบริการของภาควิชาพยาธิวิทยา คือ ค่าน้ำยาและวัสดุ เมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางพบว่า อัตราค่าบริการที่แตกต่างกันเนื่องมาจากวิธีการคิดที่แตกต่างกันรวมถึงค่าน้ำยาและวัสดุเข้ามาในราคาที่แตกต่างกัน

ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด ภาควิชาอายุรศาสตร์ และภาควิชาศัลยศาสตร์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิดต้นทุนและอัตราค่าบริการคือ ค่าแรงและค่าครุภัณฑ์ เมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางพบว่า ต้นทุนมีความแตกต่าง

คำสำคัญ: ต้นทุน, การวิเคราะห์ต้นทุน, อัตราค่าบริการ

บทนำ

โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ได้มีนโยบายประเมินการให้บริการด้วยการวิเคราะห์และศึกษาต้นทุนของทุกหน่วยงาน เพื่อให้ได้อัตราค่าบริการที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจฐานะของผู้ใช้บริการ และสอดคล้องกับต้นทุนที่แท้จริงในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และความอยู่รอดขององค์กรโดยใช้ฐานข้อมูล ปี พ.ศ. 2541-2549 โดยสุ่มหน่วยงานบางหน่วยงานและบางรายการ ซึ่งประกอบด้วย ต้นทุนเอ (A) และต้นทุนบี (B) โดยต้นทุน A ประกอบด้วย ค่าแรง ค่าวัสดุและน้ำยา ค่าครุภัณฑ์ ค่าซ่อม ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ต้นทุน B เป็นค่าดำเนินการ คิดประมาณร้อยละ 10-50 ของต้นทุน A อัตราร้อยละที่แตกต่างขึ้นอยู่กับความยากง่ายของกิจกรรม การใช้บุคลากรในการทำกิจกรรมนั้น ๆ ค่ากระบวนการซื้อ ค่าความเสี่ยงต่างๆ และค่าใช้จ่ายส่วนกลาง และนำอัตราค่าบริการมาเปรียบเทียบกับอัตราเรียกเก็บของกระทรวงสาธารณสุข และอัตราการจ่ายของกรมบัญชีกลาง สุดท้ายเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้ค่าบริการมีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความคาดหวังว่าผลงานวิจัยจะเป็นข้อมูลที่สำคัญ

ประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ให้เกิดประสิทธิภาพต่อองค์กรอย่างสูงสุดและมีความเป็นธรรมกับผู้ใช้บริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของต้นทุนอัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ และเพื่อเปรียบเทียบอัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลาง

วัสดุและวิธีการ

เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive study) โดยการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิของภาควิชารังสีวิทยา ภาควิชาพยาธิวิทยา ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด ภาควิชาอายุรศาสตร์ โดยการสุ่มบางหน่วยงานในแต่ละภาควิชา ต้นทุน A ได้แก่ ค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าน้ำยา ค่าครุภัณฑ์ ค่าซ่อม ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า และต้นทุน B เป็นค่าดำเนินการ คิดร้อยละ 10-50 ของต้นทุน A และเปรียบเทียบค่าบริการกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลาง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เอกสารบันทึกข้อมูล ค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าน้ำยา ค่าครุภัณฑ์ ค่าซ่อม ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า และค่าดำเนินการของ ปี พ.ศ. 2541-2549
2. เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel เป็นฐานเก็บข้อมูลต้นทุนและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาต้นทุนอัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โดยการวิเคราะห์เริ่มจากนำตัวเลขค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าน้ำยา ค่าครุภัณฑ์ ค่าซ่อม และค่าดำเนินการ จากนั้นนำอัตราค่าบริการที่ได้มาเปรียบเทียบกับอัตราค่าบริการของกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลาง สุดท้ายวิเคราะห์ห้อัตรค่าบริการที่แตกต่างกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลาง

ผลการศึกษา

1. ต้นทุนและอัตราค่าบริการภาควิชารังสีวิทยา ผลการศึกษาพบว่า ห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์นิวเคลียร์ หน่วยรังสีวินิจฉัย และหน่วยเวชศาสตร์นิวเคลียร์ของภาควิชารังสีวิทยา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนของอัตราค่าบริการคือ น้ำยาและวัสดุ

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าน้ำยาและวัสดุมีผลต่อการกำหนดอัตราค่าบริการของห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์นิวเคลียร์ เช่นเดียวกับตารางที่ 2 หน่วยเวชศาสตร์นิวเคลียร์ที่น้ำยาและวัสดุมีอิทธิพลเช่นเดียวกับห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์นิวเคลียร์อื่นเนื่องจากทั้งสองหน่วยจำเป็นต้องใช้สารประกอบมาผสมและเตรียมเองจึงทำให้ต้นทุนสูง ถึงแม้ว่าหน่วยวินิจฉัยที่มีค่าน้ำยาและวัสดุมีอิทธิพลน้อยกว่า ดังตารางที่ 3 แต่ก็ทำให้เห็นว่าภาควิชารังสีวิทยาจำเป็นต้องพึ่งพาน้ำยาและวัสดุอย่างดีจากบริษัท และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกรมบัญชีกลางและกระทรวงสาธารณสุขแล้วจะพบว่า ถ้าใช้อัตราตามกระทรวงสาธารณสุขทำให้ผู้ป่วยรับภาระมากเกินไป แต่ถ้าใช้ตามกรมบัญชีกลางควรมีการบริหารต้นทุนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดก็จะส่งผลให้การให้บริการผู้ป่วยเกิดประสิทธิผลสูงสุดได้เช่นกัน

2. ต้นทุนและอัตราค่าบริการของหน่วยคลังเลือดภาควิชาพยาธิวิทยา ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนหน่วยคลังเลือดภาควิชาพยาธิวิทยามีบางรายการที่ต้นทุนสูงมาก ดังตารางที่ 4 รายการ plasma exchange และรายการ plateletpheresis มีน้ำยาแพงมาก ควรที่จะหาแหล่งซื้อหรือบริษัทที่มีส่วนลดแต่คุณภาพดี ซึ่งราคาของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ กระทรวงสาธารณสุข และกรมบัญชีกลาง เท่ากับ 9,500, 8,000 และ 7,000 บาท

ตามลำดับ จะเห็นว่าราคาของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ สูงที่สุด ดังนั้นควรพิจารณาแหล่งซื้อหรือบริษัทผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายรายใหม่ๆ เพื่อลดต้นทุนให้ได้มากที่สุด

3. ต้นทุนและอัตราค่าบริการของหน่วยเคมีคลินิกภาควิชาพยาธิวิทยา ผลการศึกษาพบว่า หน่วยเคมีคลินิก ภาควิชาพยาธิวิทยาของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์มีอัตราค่าบริการต่ำกว่ากระทรวงสาธารณสุข และกรมบัญชีกลาง ซึ่งจะเห็นได้จากยอดรวมในตารางที่ 5 เท่ากับ 1,570, 1,740 และ 1,740 บาท ตามลำดับ ถ้าจะประกาศอัตราใช้ตามกรมบัญชีกลาง หน่วยเคมีคลินิกจะมีกำไรเพิ่มขึ้น

4. ต้นทุนและอัตราค่าบริการของหน่วยกายภาพบำบัดภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด ผลการศึกษาพบว่า หน่วยกายภาพบำบัด และหน่วยกิจกรรมบำบัด ของภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ฯ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ กระทรวงสาธารณสุข และกรมบัญชีกลางพบว่า มีบางรายการที่จัดกลุ่มเหมือนกัน และมีบางรายการแตกต่างกัน ดังตารางที่ 6 เช่น รายการ whirlpool โรงพยาบาลสงขลานครินทร์แบ่งเป็น whirlpool เล็ก whirlpool กลาง whirlpool ใหญ่ มีอัตรา 90, 160 และ 240 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ของกระทรวงสาธารณสุข และกรมบัญชีกลาง มีราคาเดียวคือ whirlpool เล็ก ราคา 180 และ 130 บาท ตามลำดับ และอัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์เมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุข และกรมบัญชีกลางพบว่า อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าทั้งสองแหล่งดังกล่าว (ตารางที่ 6) รายการ weight+pulley exercise, suspension, bicycle, N-K table, tilt table มีราคา 40, 40, 40 และ 40 บาท ตามลำดับ เมื่อรวมอัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ กระทรวงสาธารณสุข และกรมบัญชีกลาง เท่ากับ 2,390, 3,460 และ 2,930 บาท ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าถ้าประกาศใช้ตามกรมบัญชีกลางแล้วโรงพยาบาลสงขลานครินทร์จะมีรายได้เพิ่มขึ้น

เช่นเดียวกับหน่วยกิจกรรมบำบัด เมื่อเปรียบเทียบอัตราค่าบริการระหว่างโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ กระทรวงสาธารณสุข และกรมบัญชีกลาง พบว่า ในรายการกระตุ้นพัฒนาการเด็ก อัตราของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ คิดแบบเหมาจ่ายในราคา 160 บาทต่อราย เช่นเดียวกับกระทรวงสาธารณสุข ในราคา 130 บาทต่อราย ในขณะที่กรมบัญชีกลางคิดแยกตามจุดที่ทำ เช่น muscle re-education/normalize muscle tone, developmental stimulation, developmental training/stimulation, oromotor stimulation ทำให้มีอัตราค่าบริการรวม 310 บาทต่อราย (ตารางที่ 7) แสดงให้เห็นว่าถ้าโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ประกาศใช้ตามกรมบัญชีกลางทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 1 ต้นทุนและอัตราค่าบริการต่อครั้งของการให้บริการทางห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์นิวเคลียร์ ภาควิชารังสีวิทยา
ปี พ.ศ. 2541-2549 (บาท)

รายการ	ต้นทุน A			รวม ต้นทุน A	ต้นทุน B (ร้อยละ 20- 50 ของ ต้นทุน A)	รวม ต้นทุน (A+B)	โรงพยาบาล สงขลานครินทร์ ราคาปกติ	กระทรวง สาธารณสุข	กรม บัญชีกลาง
	ค่า แรง	ค่าน้ำยา, ค่าวัสดุ	ค่าไฟฟ้า, ค่าน้ำประปา						
1. FT4	38	103.6	6.74	148.34	59.34	207.68	200	200	200
2. TT3	38	103.6	6.74	148.34	59.34	207.68	200	200	200
3. TSH	38	110.29	6.74	155.03	62.01	217.04	200	300	200
4. beta-hCG	38	197.54	6.74	242.28	96.91	339.19	320	300	290
5. Cortisol	38	197.54	6.74	242.28	96.91	339.19	320	300	300
6. LH	38	197.54	6.74	242.28	96.91	339.19	320	300	250
7. FSH	38	197.54	6.74	242.28	96.91	339.19	320	300	250
8. Prolactin	38	197.54	6.74	242.28	96.91	339.19	320	300	300
9. Progesterone	38	197.54	6.74	242.28	96.91	339.19	320	350	250
10. Testosterone	38	197.54	6.74	242.28	96.91	339.19	320	400	250
11. Estradiol	38	197.54	6.74	242.28	96.91	339.19	320	350	300
12. Tg	38	205.77	6.74	250.51	100.20	350.71	330	-	270
13. HGH	38	205.77	6.74	250.51	100.20	350.71	320	600	600
14. PTH	38	197.54	6.74	242.28	96.91	339.19	320	-	200
รวม							4,130	3,900	3,860

ตารางที่ 2 ต้นทุนและอัตราค่าบริการต่อครั้งของการให้บริการแผนกเวชศาสตร์นิวเคลียร์ ภาควิชารังสีวิทยา ปี พ.ศ. 2541-
2549 (บาท)

รายการ	ต้นทุน A								รวม ต้นทุน A	ต้นทุน B ค่าดำเนินการ (ร้อยละ 20- 50 ของ ต้นทุน A)	รวม ต้นทุน (A+B)	โรงพยาบาล สงขลา- นครินทร์ ราคาปกติ	กระทรวง สาธารณสุข	กรม บัญชี กลาง
	ค่า แรง	ค่าสาร รังสี	ค่า ฟิล์ม	ค่า ครุภัณฑ์	ค่า ซ่อม	ค่า ไฟฟ้า	ค่า น้ำ ประปา	ค่า น้ำ						
1. bone	142	1,586	90	477	284	64.6	12	2,655.6	796.67	3,452.2	3,500	3,000	2,900	
2. g.l system	172	2,034	90	953	569	129.1	12	3,959.1	1,187.74	5,146.9	5,200	6,000	5,800	
3. liver	135	2,253	60	477	284	64.6	12	3,285.6	657.12	3,942.7	4,000	3,000	3,000	
4. meckel's	172	582	90	953	569	129.1	12	2,507.1	752.13	3,259.2	3,300	2,000	2,100	
5. renal D.M.S.A	142	1,495	60	477	284	64.6	12	2,534.6	760.37	3,294.9	3,300	4,000	4,000	
6. testis	142	582	120	716	426	96.8	13	2,095.8	628.75	2,724.6	2,700	3,500	3,300	
7. sestamibi (soft tis.)	187	3,350	120	1,192	711	121.5	12	5,693.5	2,846.75	8,540.3	8,500	9,500	8,300	
8. sestamibi (heart)	187	3,350	120	1,192	711	121.5	12	5,693.5	2,846.75	8,540.3	8,500	9,500	8,300	
9. lung perfusion	142	1,496	90	477	284	64.6	12	2,565.6	769.67	3,335.2	3,300	3,500	3,300	
10. lymph node	172	2,730	90	953	569	129.1	12	4,655.1	1,862.04	6,517.1	5,600	7,500	7,400	
รวม											47,900	51,500	48,400	

ตารางที่ 3 ต้นทุนและอัตราค่าบริการต่อครั้งของการให้บริการหน่วยรังสีวินิจฉัย ภาควิชารังสีวิทยา ปี พ.ศ. 2541-2549
(บาท)

รายการ	ต้นทุน A					รวม ต้นทุน A	ต้นทุน B ค่าดำเนินการ (ร้อยละ 30 ของต้นทุน A)	รวม ต้นทุน (A+B)	โรงพยาบาล สงขลา- นครินทร์ ราคาปกติ	กระทรวง สาธารณสุข	กรม บัญชี กลาง
	ค่า แรง	ค่าน้ำยา, ค่าวัสดุ	ค่า ครุภัณฑ์	ค่า ซ่อม	ค่าไฟฟ้า, ค่าน้ำ ประปา						
1. Plain film	41	28	28	12	10	119	35.70	155	160	170	220
2. Portable film	85	28	61	28	10	212	63	275	280	350	300
3. Barium swallow	375	169	422	211	10	1,187	356	1,543	1,500	1,400	1,350
4. Barium enema	375	384	422	211	10	1,402	421	1,823	1,800	2,200	2,300
5. Fistulogram	375	292	422	211	10	1,310	393	1,703	1,700	1,300	1,400
6. Hysterosapingo- graphy	375	292	422	211	10	1,310	393	1,703	1,700	1,900	1,850
7. Intra-operative	84	292	422	211	10	1,019	306	1,325	1,300	550	450
8. Retrograde- pyelography	375	292	422	211	10	1,310	393	1,703	1,700	1,500	1,500
9. T-tube	375	292	422	211	10	1,310	393	1,703	1,700	1,500	1,300
10. Upper GI	375	261	422	211	10	1,279	384	1,663	1,700	1,500	1,400
11. Ultrasound	264	30	205	103	10	612	183	795	800	700	650
12. Ultrasound color doppler	527	30	205	103	10	875	262	1,137	1,100	1,200	1,000
13. IVP (Intra venous pyelography)	153	1,171	70	35	10	1,440	432	1,871	1,900	2,100	1,950
14. Sialogram	153	400	70	35	10	669	201	869	870	1,200	1,115
15. DCG (Dacryo- cystogram)	153	743	70	35	10	1,012	303	1,315	1,300	1200	1,115
16. Mammogram	277	340	187	94	10	908	272	1,180	1,200	1,300	1,700
รวม									20,710	30,871	19,600

5. ต้นทุนและอัตราค่าบริการของภาควิชาอายุรศาสตร์และภาควิชาศัลยศาสตร์ เมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางพบว่า ในรายการ panendoscope, gastroscope, duodenoscope อัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ กระทรวงสาธารณสุข และกรมบัญชีกลาง มีอัตราค่าบริการ 1,700, 1,200 และ 1,300 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 8) นั้น จะพบว่า อัตราค่าบริการของกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลาง

ไม่ได้รวมค่า biopsy ซึ่งราคาค่า biopsy อยู่ที่ 300-500 บาทต่อขนาดชิ้นเนื้อ ดังนั้น เมื่ออัตราค่าบริการของกระทรวงสาธารณสุข คิดค่า biopsy แล้ว อัตราค่าบริการจะอยู่ที่ 1,500-1,700 บาท และกรมบัญชีกลาง 1,600-1,800 บาท ในขณะที่อัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ได้รวมค่า biopsy ไว้แล้ว ซึ่งอัตรา อยู่ที่ 1,700 บาท นั้น แสดงว่าวิธีการคิดต้นทุนที่แตกต่างทำให้ อัตราค่าบริการเกิดการแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ต้นทุนและอัตราค่าบริการต่อครั้งของการให้บริการหน่วยคลังเลือด ภาควิชาพยาธิวิทยา ปี พ.ศ. 2541-2549
(บาท)

รายการ	ต้นทุน A		รวม			ต้นทุนบี (B)		รวม ต้นทุน (A+B)	โรงพยาบาล สงขลา- นครินทร์ ราคาปกติ	กระทรวง สาธารณสุข	กรม บัญชี กลาง
	ค่า แรง	ค่าน้ำยา, ค่าวัสดุ	ค่า ครุภัณฑ์	ค่า ซ่อม	ค่าไฟฟ้า	ต้นทุน A	ค่าดำเนินการ (ร้อยละ 20- 50 ของ ต้นทุน A)				
1. Leukocyte poor blood (LPB)	114	535	37	14	5	705	282	987	1,000	700	850
2. Packed red cell (PRC)	114	535	37	14	5	705	282	987	1,000	750	920
3. Fresh frozen plasma (FFP)	79	293	25	22	10	429	215	644	650	600	610
4. Corss match	57	50	16	8	5	136	68	204	200	200	270
5. Direct antiglobulin test	28	10	5	5	5	53	27	80	80	60	45
6. Indirect antiglobulin test	30	10	5	5	7	57	29	86	150	60	50
7. Plasma exchange	446	6,800	-	-	20	7,266	2,179.8	9,446	9,500	8,000	7,000
8. Plateletpheresis	181	6,700	25	11	10	6,927	1,385.4	8,312.4	8,300	8,000	7,000
รวม									20,880	18,370	16,745

ตารางที่ 5 ต้นทุนและอัตราค่าบริการต่อครั้งของการให้บริการหน่วยเคมีคลินิก ภาควิชาพยาธิวิทยา ปี พ.ศ. 2541-2549
(บาท)

รายการ	ต้นทุน A					รวม ต้นทุน A	ต้นทุน B		รวม ต้นทุน (A+B)	โรงพยาบาล สงขลา- นครินทร์ ราคาปกติ	กระทรวง สาธารณสุข	กรม บัญชี กลาง
	ค่า แรง	ค่า น้ำยา	ค่า วัสดุ	ค่า ครุภัณฑ์	ค่า ซ่อม		ค่าไฟฟ้า, ค่าน้ำ, ประปา	ค่าดำเนินการ (ร้อยละ 30 ของต้นทุน A)				
1. Glucose (sugar)	5.00	2.40	0.50	0.56	0.27	0.50	9.23	2.77	12.00	20	60	40
2. Na	0.42	3.44	0.44	0.53	0.26	0.50	5.59	1.68	7.27	20	60	40
3. K	0.42	3.44	0.44	0.53	0.26	0.50	5.59	1.68	7.27	20	60	40
4. Cl	0.42	3.44	0.44	0.53	0.26	0.50	5.59	1.68	7.27	20	60	40
5. Total CO2	0.42	8.62	0.44	0.53	0.26	0.50	10.77	3.23	14.00	20	60	40
6. Triglyceride	0.41	4.83	0.50	0.56	0.27	0.50	7.07	2.12	9.19	60	100	60
7. HDL-c	0.41	29.53	0.50	0.56	0.27	0.50	31.77	9.53	41.30	60	100	100
8. T. Bilirubin	0.41	3.17	0.50	0.56	0.27	0.50	5.41	1.62	7.03	20	60	50
9. Total protein	0.41	1.85	0.50	0.56	0.27	0.50	4.09	1.23	5.32	20	60	50

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุน A					รวม ต้นทุน A	ต้นทุน B ค่าดำเนินการ (ร้อยละ 30 ของต้นทุน A)	รวม ต้นทุน (A+B)	โรงพยาบาล สงขลา- นครินทร์ ราคาปกติ	กระทรวง สาธารณสุข	กรม บัญชี กลาง	
	ค่า แรง	ค่า น้ำยา	ค่า วัสดุ	ค่า ครุภัณฑ์	ค่า ซ่อม							ค่าไฟฟ้า, ค่าน้ำ ประปา
10. Hb A1c (HPLC)	2.53	218.68	1.00	0.00	0.00	0.53	222.74	66.82	289.56	300	150	150
11. GGT	2.15	1.24	0.53	2.54	1.33	0.50	8.29	2.49	10.78	70	150	130
12. CK-MB	3.23	202.93	0.21	0.00	0.00	0.50	206.87	62.06	268.93	450	120	400
13. Ammonia	7.53	282.50	3.50	2.42	1.27	0.50	297.72	89.32	387.04	400	400	300
14. VMA	12.03	5.99	3.62	10.47	9.69	0.57	42.37	12.71	55.08	90	300	300
รวม										1,570	1,740	1,740

ตารางที่ 6 ต้นทุนและอัตราค่าบริการต่อครั้งของการให้บริการหน่วยกายภาพบำบัด ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และ
กายภาพบำบัด ปี พ.ศ. 2541-2549 (บาท)

รายการ	ต้นทุน A					รวม ต้นทุน A	ต้นทุน B ค่าดำเนินการ (ร้อยละ 50 ของต้นทุน A)	รวม ต้นทุน (A+B)	โรงพยาบาล สงขลา- นครินทร์ ราคาปกติ	กระทรวง สาธารณสุข	กรม บัญชี กลาง
	ค่า แรง	ค่าน้ำยา, ค่าวัสดุ	ค่า ครุภัณฑ์	ค่า ซ่อม	ค่า ไฟฟ้า						
1. Shortwave diathermy	10	9	23	11	3.35	56.35	28.18	84.53	80	120	70
2. Ultrasound therapy	10	22	9	4.5	2.21	47.71	23.86	71.57	70	110	60
3. Electrical stimulation	20	14	35	17	2.7	88.7	44.35	133.05	130	100	60
4. Cervical traction	20	5.3	39.2	19.6	3.16	87.26	43.63	130.89	130	30	60
5. Lumbar traction	20	5.3	39.2	19.6	3.16	87.26	43.63	130.89	130	120	70
6. Hydrocollator	10	12	4	2	8.8	36.8	18.40	55.20	60	100	60
7. Whirlpool (เล็ก)	10	8	26.9	13.5	1.08	59.48	29.74	89.22	90	180	130
8. Whirlpool (กลาง)	20	32	37.4	18.7	1.36	109.46	54.73	164.19	160		
9. Whirlpool (ใหญ่)	30	38	60	30	3.4	161.4	80.70	242.10	240		
10. Massage	20	8	-	-	4.4	32.4	16.20	48.60	50	-	80
11. Manipulation+ mobilization	60	8	-	-	8.8	76.8	38.40	115.20	120	-	80
12. Therapeutic exercise	20	-	-	-	8.8	28.8	14.40	43.20	40	-	80

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ค่า แรง	ค่าน้ำยา, ค่าวัสดุ	ต้นทุน A		ค่า ไฟฟ้า	รวม ต้นทุน A	ต้นทุน B ค่าดำเนินการ (ร้อยละ 50 ของต้นทุน A)	รวม ต้นทุน (A+B)	โรงพยาบาล สงขลา- นครินทร์ ราคาปกติ	กระทรวง สาธารณสุข	กรม บัญชี กลาง
			ค่า ครุภัณฑ์	ค่า ซ่อม							
13. Weight + pulley exercise	15	-	1.2	0.6	4.4	21.2	10.60	31.80	40	-	80
14. Suspension	15	2	3.3	1.6	4.4	26.3	13.15	39.45	40	-	80
15. Bicycle	15	-	4.4	1.6	4.4	25.4	12.70	38.10	40	-	80
16. N-K table	15	-	4.3	1.6	4.4	25.3	12.65	37.95	40	-	80
17. Tilt table	20	0.3	1.6	8	4.4	34.3	17.15	51.45	40	-	80
18. Home program	30	-	-	-	4.4	34.4	17.20	51.60	50	-	100
19. Passive exercise	15	4.1	-	-	4.4	23.5	11.75	35.25	40	-	80
20. Active exercise (weight)	15	4.1	1.2	0.6	4.4	25.3	12.65	37.95	40	150	-
21. Active exercise (suspension)	15	2	3.3	1.6	4.4	26.3	13.15	39.45	40	150	-
22. Breathing exercise	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	40	150	100
23. Coughing training huffing training	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	40	150	100
24. Forced expiratory technique	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	40	150	100
25. Percussion	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	40	150	100
26. Compression/ vibration/shaking	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	40	150	100
27. Postural drainage	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	40	150	100
28. Relaxation technique	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	40	150	100
29. Chest mobilize exercise	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	40	150	100
30. General exercise	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	40	150	100
31. Progressive physical activity	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	40	150	100
32. Graded exercise	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	40	150	100
33. Swedish pleurisy exercise	25	4.1	-	-	0.09	29.19	14.60	43.79	50	150	100
34. Pre-operative program	30	4.1	-	-	0.09	34.19	17.10	51.29	50	150	100
35. Cardiac rehab program	30	4.1	-	-	0.09	34.19	17.10	51.29	50	150	100
36. Vibrator	10	4.1	37	18	0.6	69.7	34.85	104.55	100	150	100
37. Incentive spirometer	15	4.1	-	-	0.09	19.19	9.60	28.79	30	150	100
รวม									2,390	3,460	2,930

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุน A					รวม ต้นทุน A	ต้นทุน B ค่าดำเนินการ (ร้อยละ 50 ของต้นทุน A)	รวม ต้นทุน (A+B)	โรงพยาบาล สงขลา- นครินทร์ ราคาปกติ	กระทรวง สาธารณสุข	กรม บัญชี กลาง
	ค่า แรง	ค่าน้ำยา, ค่าวัสดุ	ค่า ครุภัณฑ์	ค่า ซ่อม	ค่า ไฟฟ้า						
3. การฝึกสมาธิ ในห้องแยก	32.67	15	41.14	20.57	2	111.38	55.69	167.07	170	120	
- Perception/ cognitive training											80
- Attention/ concentration training											70
- Psychiatric training											80
- Preschool training											70
- Social skill training											70
- Task and activity for behavioral modification											70
- Prespeech training											70
- Prevocational training											80
- Oromotor stimulation											80
4. การฝึกดูดกลืน	17.67	10	-	-	1	28.67	14.34	43.01	50	-	
- Oromotor stimulation											80
- ADL (Feeding)											50
- Swallowing & eating											50
5. การสอน Home programe	13	5	30	15	1	64	32	96	100	60	
- Developmental Stimulation											80
- Developmental training/ stimulation											70
6. Sling	13	84.56	0.7	2.25	0.58	101.09	50.55	151.64	150	70	70
รวม									470	250	1,070

ตารางที่ 8 ต้นทุนและอัตราค่าบริการต่อครั้งของการให้บริการระบบทางเดินอาหาร และ ทางเดินหายใจ ของภาควิชาอายุรศาสตร์ และภาควิชาศัลยศาสตร์ (บาท)

รายการ	ต้นทุน A				รวม ต้นทุน A	ต้นทุน B ค่าดำเนินการ ร้อยละ 30 ของต้นทุน A)	รวม ต้นทุน (A+B)	โรงพยาบาล สงขลา- นครินทร์ ราคาปกติ	กระทรวง สาธารณสุข	กรม บัญชี กลาง
	ค่า แรง	ค่าน้ำยา, ค่าวัสดุ	ค่า ครุภัณฑ์	ค่า ซ่อม						
1. Panendoscope, gastroscope, duodenoscope	136	47	561	530	1,274	382	1,656	1,700	1,200	1,300
2. Flexible sigmoidoscope	161	47	953	794	1,955	586	2,541	1,300	1,200	1,000
3. Colonoscope	267	47	2,032	1,693	4,039	1,212	5,251	2,000	1,200	2,300
4. ERCP	607	47	955	796	2,405	722	3,127	2,500	3,000	6,500
รวม								7,500	6,600	11,100

วิจารณ์

จากการศึกษาพบว่า การคำนวณต้นทุนของอัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ได้สะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริงของกิจกรรมนั้น ๆ โดยในแต่ละกิจกรรมได้รวมค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าน้ำยา ค่าครุภัณฑ์ ค่าซ่อมบำรุง ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า วัสดุทั้งหมด อนุวัตน์ ศุภชุตินกุล¹ กล่าวว่าไว้ว่าการหาต้นทุนรวมโดยตรง (total direct) ของแต่ละหน่วยต้นทุนก็เพื่อให้ทราบมูลค่าของทรัพยากรทั้งหมดที่หน่วยต้นทุนนั้นใช้ไป เป็นการแบ่งทรัพยากรออกเป็น ส่วน ๆ เพื่อให้อยู่ในวิสัยที่จะติดตามวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับผลผลิตหรือบริการได้ง่ายขึ้น โดยอาศัยลักษณะเฉพาะของหน่วยต้นทุนแต่ละหน่วย ดังนั้นจากการหาต้นทุนต่อหน่วยของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ได้คำนึงถึงต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละหน่วยต้นทุนและได้มา ซึ่งอัตราค่าบริการที่ได้มาทางองค์กรสามารถอธิบายได้ว่ามีเหตุผล แสดงถึงที่มาที่ไปของแต่ละรายการได้อย่างชัดเจน ซึ่งได้สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรที่เน้นการบริหารงานแบบธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ทุกมิติ ซึ่งจากการศึกษาดูต้นแบบพบว่า ภาควิชารังสีวิทยาปัจจุบันที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนคือน้ำยาและวัสดุ เพราะสารประกอบและสารเภสัชมีความจำเป็นต่อการวินิจฉัยโรคให้ทันกับผู้ป่วย ถ้าสารประกอบมีคุณภาพดีก็สามารถได้ผลการวินิจฉัยที่ดีเที่ยงตรง นั้นหมายถึงมีอัตราค่าบริการที่เหมาะสมด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับอัญชลีวงศ์ทางสวัสดิ์² ที่กล่าวว่าราคามีผลต่อผู้บริโภคมากพอที่จะตัดสินใจใช้บริการได้ แต่อย่างไรก็ตามการบริโภคด้านสาธารณสุข

ซึ่งจัดเป็นการบริโภคผลิตภัณฑ์และบริการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ทั้งในด้านส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันสุขภาพ การรักษาโรคภัยไข้เจ็บ และการฟื้นฟูสภาพร่างกาย เป็นต้น เฉลิมพล ต้นสกุล³ กล่าวว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมให้มีการตัดสินใจที่เหมาะสมในการบริโภคเป็นผลที่ได้จากการให้บริการทางการแพทย์นั้น ราคาไม่ใช่ปัจจัยแต่มีเหตุผลอื่น เช่น ความรู้ ความสามารถของแพทย์ ความศรัทธาต่อองค์กร การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ก็เป็นเหตุผลที่สำคัญต่อการตัดสินใจใช้บริการทางการแพทย์เช่นกัน

ในด้านของการเปรียบเทียบอัตราค่าบริการระหว่างโรงพยาบาลสงขลานครินทร์⁴ กระทรวงสาธารณสุข⁵ กรมบัญชีกลาง⁶ มีความแตกต่างกันคือ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์มีอัตราค่าบริการที่ต่ำอยู่มากหลายรายการเมื่อเปรียบเทียบกับทั้งสององค์กรข้างต้น นั้นหมายถึงว่าโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ได้ใช้นโยบายการคิดต้นทุนและปันส่วนกิจกรรมทุกอย่างเพื่อไม่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคและคิดต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละหน่วยต้นทุน ด้านราคารวมของหน่วยกายภาพบำบัดของภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์⁷ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ กระทรวงสาธารณสุข กรมบัญชีกลาง อัตราค่าบริการรวม 2,390, 3,460 และ 2,930 บาท ตามลำดับ จากการศึกษาข้อมูลพบว่า หน่วยกายภาพบำบัดมีแนวโน้มต้องทบทวนถึงโครงสร้างต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง เพราะมีความแตกต่างจากสองหน่วยงานอย่างเห็นได้ชัด

ต่อมาห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์นิวเคลียร์ ภาควิชารังสีวิทยา จะเห็นได้ว่าตัวแปรสำคัญในการเปลี่ยนแปลงต้นทุนและอัตราค่าบริการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันเพราะเกิดจากวิธีการตรวจแตกต่างกัน น้ำยาที่ใช้วิเคราะห์ต่างกันหรือเมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลาง พบว่ามีความแตกต่างกันซึ่งเกิดจากการใช้วิธีการตรวจที่แตกต่างกัน ใช้น้ำยาที่วิเคราะห์ต่างกัน ตลอดจนวิธีการคิดคำนวณต้นทุนต่างกัน ส่งผลให้อัตราค่าบริการแตกต่างกัน

ต้นทุนและอัตราค่าบริการของเวชศาสตร์นิวเคลียร์ ภาควิชารังสีวิทยา มีความแตกต่างกันมีอิทธิพลจากค่าสารรังสีเป็นตัวจักรสำคัญ และเมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางจะพบว่า อัตราค่าบริการที่แตกต่างเกิดจาก Unit dose และต้นทุนการขนส่ง

Unit dose คือ สารประกอบที่หน่วยเวชศาสตร์นิวเคลียร์ซื้อมาผสมและเตรียมเองส่งผลมีต้นทุนที่สูง ในขณะที่ของกรมบัญชีกลางมีราคาต่ำกว่าเนื่องจากการสอบถามข้อมูลผู้ที่เกี่ยวข้องนั้น การซื้อวัสดุและน้ำยาใกล้กับแหล่งผลิตและซื้อแบบสำเร็จรูปซึ่งง่ายต่อการใช้รักษาทันทีจึงเป็นที่มาของต้นทุนต่ำกว่าของหน่วยเวชศาสตร์นิวเคลียร์ที่ต้องเสียค่าขนส่งเพิ่มขึ้นและซื้อมาผสมเอง เพราะมีระยะเวลาการใช้งานได้นานกว่าที่ซื้อสำเร็จรูป

ใช้เภสัชรังสี (สารเคมี) ที่ใช้วิธีการตรวจต่างกัน
ใช้สารรังสีที่ซื้อมาใช้ในอัตราที่ต่างกัน

ต้นทุนและอัตราค่าบริการของหน่วยรังสีวินิจฉัย ภาควิชารังสีวิทยา มีความแตกต่างกัน มาจากค่าน้ำยา ค่าวัสดุ และค่าครุภัณฑ์ เนื่องจากมีเครื่องครุภัณฑ์ที่ซื้อใหม่ ทำให้ต้นทุนสูงเมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางแล้ว จะเห็นได้ว่ามีบางรายการที่สูงกว่านั้นเกิดจากต้นทุนเครื่องครุภัณฑ์ที่ซื้อใหม่

ต้นทุนและอัตราค่าบริการของหน่วยคลังเลือด ภาควิชาพยาธิวิทยา ปัจจัยที่มีผลต่อการคิดอัตราค่าบริการ คือ ค่าน้ำยาและวัสดุ และเมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางพบว่ามีความแตกต่างกัน เป็นผลจากการซื้อน้ำยาและวัสดุ

ต้นทุนและอัตราค่าบริการของหน่วยเคมีคลินิก ภาควิชาพยาธิวิทยา ที่เป็นตัวแปรสำคัญมาจากค่าน้ำยาและวัสดุ ซึ่งทางหน่วยเคมีคลินิกจะซื้อน้ำยามาเตรียมเอง จึงส่งผลให้ราคาบางรายการ เช่น Na, K, Cl มีค่าน้ำยาที่ถูกลง และเมื่อเปรียบเทียบกับของกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางพบว่า แตกต่างกันเนื่องจากวิธีการปฏิบัติงานแตกต่างกัน เช่น CK-MB ของกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางเป็นวิธีวัดของ enzyme activity ส่วนของหน่วยเคมีคลินิก เป็นวิธีหา CK-MB Mass

ทำเหมือนการตรวจ TRO ponin-T ซึ่งจะได้อัตราที่ต่ำกว่า ราคาถูกกว่าแต่น้ำยาแพงกว่า จึงสรุปได้ว่าวิธีการและน้ำยาเป็นตัวแปรที่ทำให้ต้นทุนและอัตราค่าบริการที่แตกต่างกัน

ต้นทุนและอัตราค่าบริการของหน่วยกายภาพบำบัด ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด ตัวแปรที่สำคัญของการคิดต้นทุนคือ ค่าแรงและค่าครุภัณฑ์ และเมื่อเปรียบเทียบกับของกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางแล้ว จะพบว่า ของกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางจะคิดเหมาจ่ายรายหัวเป็นส่วนใหญ่ แต่ของหน่วยกายภาพบำบัดจะคิดเป็นจุดที่เข้าไปตามอัตราส่วน จึงทำให้อัตราค่าบริการต่างกัน

ต้นทุนและอัตราค่าบริการของหน่วยกิจกรรมบำบัด ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด ตัวแปรที่ทำให้ต้นทุนแตกต่างคือ ค่าแรงและค่าครุภัณฑ์ และเมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุข และกรมบัญชีกลางแล้ว จะพบว่า กรมบัญชีกลางคิดแบบส่วนหรือจุดที่ทำในขณะที่ของหน่วยกิจกรรมบำบัดคิดเหมาจ่าย ดังนั้นเมื่อหน่วยกิจกรรมบำบัดคิดแบบกรมบัญชีกลางทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ต้นทุนและอัตราค่าบริการของหน่วยระบบทางเดินอาหารของภาควิชาอายุรศาสตร์และภาคศัลยศาสตร์ ตัวแปรที่สำคัญในการคิดต้นทุนคือค่าครุภัณฑ์และค่าซ่อมเพราะเครื่องมือและครุภัณฑ์ของระบบทางเดินอาหารมีราคาแพงและทันสมัย อีกทั้งค่าแรงก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ต้นทุนแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลางพบว่า ของกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลาง ไม่ได้รวมค่า biopsy ราคา 1,200, 1,300 บาท ตามลำดับ และคิดค่า biopsy อีก 300-500 บาท แต่ของหน่วยระบบทางเดินอาหารคิดค่า biopsy ไว้แล้วในกิจกรรมรวมแล้วราคา 1,700 บาท เป็นต้น ดังนั้นการคิดต้นทุนและกระบวนการดำเนินการที่แตกต่างกันจึงทำให้ต้นทุนต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากต้นทุนมีตัวแปรที่สำคัญ คือ ค่าน้ำยาและวัสดุ ควรพิจารณาการประหยัดต้นทุนทางด้านน้ำยาและวัสดุ โดยมีการจัดทำมาตรการในการควบคุมคุณภาพของการให้บริการและการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เช่น การให้หัวหน้าหน่วย หัวหน้างานเป็นผู้รับผิดชอบผลการทำกิจกรรม เช่น การลดต้นทุน ค่าใช้จ่ายและเพิ่มกำไรได้ในที่สุด

2. ในการพิจารณาต้นทุนและอัตราค่าบริการนั้น ในฐานะคณะแพทยศาสตร์ เป็นโรงเรียนแพทย์ ควรที่จะร่วมมือกับโรงเรียนแพทย์อีก 13 แห่งทั่วประเทศ เพื่อร่วมกันกำหนดอัตราค่าบริการ เพราะโรงเรียนแพทย์น่าจะมีลักษณะการเรียนการสอน บุคลากร และเครื่องมือที่ไม่แตกต่างกัน

สรุป

การศึกษาต้นทุนอัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ควรตระหนักถึงต้นทุนที่แท้จริง เพื่อสอดคล้องกับนโยบายขององค์กร สภาพเศรษฐกิจของประเทศ และตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร และคณะ⁷ ได้กล่าวไว้ว่า ความถูกต้องแม่นยำในการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยขึ้นอยู่กับรายละเอียดของข้อมูลที่มีอยู่และความพยายามของหน่วยงานที่จะนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ การวิเคราะห์ที่ง่ายที่สุดอาจจะใช้วิธีนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งมาเปรียบเทียบกับปริมาณในช่วงเวลานั้น ขั้นตอนในการวิเคราะห์ต้นทุนโดยอาศัยกรอบต้นทุนของหน่วยต้นทุนภายในประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์องค์การเพื่อกำหนดหน่วยต้นทุน การหาต้นทุนรวมโดยตรงของแต่ละหน่วยต้นทุน การกำหนดเกณฑ์กระจายต้นทุน การกระจายต้นทุน และการคำนวณต้นทุนต่อหน่วย

การศึกษาต้นทุนอัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ยึดหลัก 5 ขั้นตอนดังกล่าว เพื่อสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับผู้รับบริการ อย่างไรก็ตาม อัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์เมื่อเปรียบเทียบกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมบัญชีกลาง พบว่า อัตราค่าบริการของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ต่ำกว่าทั้งสองแหล่งดังกล่าวข้างต้นอยู่มากหลายรายการ เมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพการบริการรักษาทางการแพทย์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงบุคลากรทุกฝ่ายทางการแพทย์ที่เต็มใจ ทุ่มเทในการให้บริการที่เกินความคาดหวังของผู้รับบริการ ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับบริการด้วยความประทับใจ อย่างไรก็ตาม โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ก็คงแสวงหาแนวทางในการปรับอัตราค่าบริการเพื่อให้เหมาะสมและยุติธรรม และเพื่อตอบสนองผู้บริโภคให้มีความพึงพอใจสูงสุดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล. คู่มือวิเคราะห์ต้นทุนโรงพยาบาลทั่วไป. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข; 2540.
2. อัญชลี วงศ์ทางสวัสดิ์. การส่งเสริมการตัดสินใจที่เหมาะสมในการบริโภคด้านสาธารณสุข. ใน: วิฑูร แสงสิงแก้ว, บรรณาธิการ. พฤติกรรมผู้บริโภคทางสาธารณสุข. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช; 2538.
3. เฉลิมพล ต้นสกุล. แรงจูงใจในการบริโภค. ใน: วิฑูร แสงสิงแก้ว, บรรณาธิการ. พฤติกรรมผู้บริโภคทางสาธารณสุข. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช; 2538.
4. โรงพยาบาลสงขลานครินทร์. มติที่ประชุมคณะผู้บริหารโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ 20 กันยายน 2547. สงขลา: งานเงินรายได้ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์; 2547.
5. กระทรวงสาธารณสุข. อัตราค่าบริการของสถานบริการสาธารณสุขในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข 2547. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข; 2547.
6. กรมบัญชีกลาง. อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ. กรุงเทพมหานคร: กรมบัญชีกลาง; 2549.
7. วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร, อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล, อติศวรรย์ หลายชูไทย, สุกัลยา คงสวัสดิ์. ความรู้เบื้องต้นในการวิเคราะห์ต้นทุนของสถานบริการสาธารณสุข. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข; 2539.